

КУЛУЗУННУҢ МАЛЧЫННАРЫ

Чөөн-Хемчик районун Кулузун деп черде кыштаган турар малчин Татьяна Саттын колданында 266 жөнүн кулуу бөгүзө содалкан.

Баштайгы дээринде шунту чүе эки кылдыр сактыдырар, ийчээлээк кой кажазы өтөңдөн чаш хураганарын өзүп доругарына ол өзүн шатаразынын уржуктары таварыштырган. Ийчээлээк ажал-агылын удуруктуу, мал ажалын харымдап турар тускай эртемчилер олме кирээңгөйи угландырар, малчынарга дуза көргүзөтүсөтүнөп келген.

Чөөн-Хемчик районунун Кулузун деп черде кыштаган турар малчин Татьяна Саттын колданында 266 жөнүн кулуу бөгүзө содалкан.

Виктор ХОВАЛЫГ.

ЧАА МАГАЗИН

КЫЗЫЛ. Тыва Республиканын хереклекчилер инициативасын сөзүгү үчүн садыг хандырылган улам экижидер дөш тозаргай хемчеглерин ап турар. Райондарда болгаш көдээ суураалда садыг четкилери чыла бүрүдө немесип, аш-чөм болгаш баран-биле хандырыла чоорту чүгөртөп турар.

Ол дөргө хереклекчилер инициативасын баштаар черини амгы үдө кол чорудуп турар ажылдарынын бирээндир.

Кызылда садыгын профессионал-техниктег учуришсе база-ла республиканын хереклекчилер инициативасын хаммааржип турар. Бо учурише Кызылдын Медицина кулум-чугуажында өөредилге магизинден ангыда, чаа магизини хоорайны Октябрьская кулумчуузда ажыдып алган болгаш баштайгы садыг алычылар бо негелдеда оң сондуурган көргөн. Анза эр

болгаш херэжев улустун чык өртөктөгү сажожаларын, хой-лонерия, халаттары болгаш өскө-даа бараанарын, аш-чөмөн саткан. Баштайгы үдө бараанын ассортименти эвээш-даа болза, бараан дораан арлы берген. Магизини анык коллективни хун бүрү чаа-чаа бараанар-биле долдуурар бис деп азаап турарлар.

Чаа магизини турар чери — республиканын хереклекчилер инициативасын баштаар черини моон мурунда турган бажым.

13 МУҢ 110 ПАССАЖИР

Тываның авиабүдүрүлгөсүнүн ажил-ишчилери Чонугаар транспорту-биле аргыштырар дөш боттуг хемчеглерин ап турар.

Ыйаы-бээр аргыжарынын билет өртөз аартаан-даа болза, чонуга аргыжып турар ийи айларын, тозаргайлаарга, январь—февраль айларда сажылат-биле ийаы-бээр аргыжып пассажирлерини саны 13 муң 110 кижи болуп турар. Оң иштиде республиканың ол-60 райондарында ужуткан пассажирлер 4963 кижи, а Россия Федерациянын ол-60 хоорайларында 8147 кижини Тыванын авиаторлары аргыштырган. Оон ангыда дыйк хой тонуа чүктөрүн болгаш солун, сеткүүлдерин, чага-бийиктерин сөөрткөп.

ДЕНЗИЗИ 5 КИЛОГРАММ 700 ГРАММ

Екатерина Кыргысова Норбу эргекчилен Кызылдын № 2 божудула бээр 224 чаш уругуар төртүткөн.

Оларын 100-ү кыстар, 124-ү оодар кыстар, 3 не ийчээлээ. Чаа төртүткөн чаштарын эи улуг дензизи 5 килограмм 700 грамм болган. Ол кыс кижи болган.

ЭРЕС-КЕЖЭЭ ЧОЛААЧЫ

Эрзинде «Чаа орук» совхозта мурнакчы чолаачылар хой. Оларын бирээни — Олег Владимирович Аймыр.

Олег Аймыр ук ажал-агыга 1973 чылдан бээр чолаачылааш, ажалынга холбашкангадыл, эрес-кежээ болгаш башкарган техниказына кичине чолаачы деп санадып келген. Ол сөөлүгү чылдарда чүк болгаш кывар-чээр

нык адал-ээр божудула бажынынын эмчилеринге болгаш эи сестраларында Делегейин херэжеңер хуну— Март 8-ти таварыштыр оларын буйаныг ажыл ижинге чединишктерин күзөп турар

ЫЛЫМ-ЧЫЛЫМ БАРБААН

Политиктиг нугул-хопка таварышканын агартырынын талазы-биле республика комиссиязынын ээлектиг хуралы болуп эркен.

Анаа 30-40 чылдарда база 50 чылдарын эгинде Тывага политиктиг нугул-хопка таварышканына холбашкан айтырыктар талазы-биле Тыва Республиканын Дээди Советини доктвалдарынын күүселдени чугаалашкан. Чамдык ажалдарын кылдынын турарын анаа демделген. Эи алыңгы тураскаалды Москвада салып белеткен каан. Төлөвлөк-сметаны санаан. Бо ажалдары чаргыдары-биле республиканын Чааза 3.4 млн. рубльди үндүрүп берген.

Комиссиянын хуралына оон ангыда политиктиг нугул-хопка таварышканынын өг-булелдеринин чамдык кеңигүнерини, дөргүл-төрдөлеринин билдинишктерини сайгарып көргөш, чогуур кар-чык берген. Буруудаттырганары болгаш шаажылаттырганарына хавырткан от-хөргөңгөйин өртөк-үчөңин база ол дөш чөже хире акшаны эгиндери тодарадар ажылдын бөлүктүн составын чаарткан.

Сезен ХЕРТЕК.

САРЫГ-СЕПКЕ ЭРТКЕН

Ада-чурттуу Улуг дайнынын киржикчизи Павел Отуховин Балган-оолдун шаиналы дөш бокса республиканын бирги чери дөш ажим маргылааа Каа-Хемде Сарыг-Сеп суурга чокта чаа эркен. Анаа үк черини, Тамдынын, Тес-Хемини, Кызыл районун, Кызыл хоорайнын шиланек 85 спортчулары киришкен.

Маргылаанын ажыдымышыкында Павел Отуховин киришкеш, спортчуларга байыр чедирип, чединишктерини күзөп.

Сут-Бажы суурдан Алик Мөңүш, Виктор Дамбыра, Сайдаш Ондур, Сарыг-Септен Богдан Лопсар, Алаан Иргит, Буйа Саая, Саягазалаан Мерген Биче-оол, Балгазыдан Маадыр Бачай-оол олар

дензи зайы-биле түс-тузунда маргылаанын тилекчилери болганнар. Бирги Чери дөш бокс-селерын 1500-1500 рубль болгаш дипломнар-биле шаңкалап.

Маргылаааны эрттирерини Сарыг-Септен, «Бурус» совхозтан спонсорлар киришкен А. АНАНДЫ, Каа-Хем район.

ШЫН

Солун 1925 чылдын август 31-де үнүп эгелээн

№ 42 (15016) 1993 чылдын март 5, пятница Солунга ат салган шагы 20.35. Садыр өртөз 4 рубль.

АЖЫЛ-ИШЧИ АВАШКЫЛАР

ЧУРУКА: Өвүр района Көк-Сайыр аттыг арат ажал-агымын малчыны Ирина Давыи-ооловна Монгуш ажылдыг холчок кызмак. Үш үс ажим хойларын хураганарын ол уругулар-биле демие-жип азырап, чөмгерер. Оон ангыда азыраар, чөмгерер, сугтар молдурагалар, бызаалар, улуг инектер база бар. Авашкыларын ажил-ижи хунуң-не үзүктөлбөс.

Охемчик ОНДАРНЫҢ тырттырган чуруу.

БУЯНЫГЛАРГА

Херэжеңерини Бүгү-Делегей хуну — Март 8 уткуштур Танды кожунуна Межегейи база Кара-Булуи, Уругайгы суурааларын бүгү херэжеңи чоунга, кадынар-га, дагыналарга чүрөктүг ханымыдан изиг байырымын дамчыдып, амыдырал-чуртталганар аар-берге, дошкун-даа болза, бурган ачымында буйаныг, уган-сарымдыг болурунары күзөлдөп.

Межегейини № 100 сонгулда округунаан улус депутатында кандидат С. А. БАИР.

КӨДЭЭ АЖЫЛ-АГЫЙ: ооң айтырыгылары ЭДЕ ОРГАНИЗАСТААШКЫН ЭГЕ БАЗЫМ

Республиканың кохоз, совхозтары, коллективтиг болгаш акционер бүдүрүлгелери эртен чылын рынок системаның эге базынары кылмын оралдыжып, чурттуу экономикада бооп турар иници буурааныктың база таваржип, кончуг берге чымды ажылдап эркен.

Дөрт чыл улаштыр болган калдаашкын, бүдүрүлгөн продукцияны сатп-саарына база материал-техниктиг дериг-херекселерини садып айырынга эргежок чуралы моон мурунда турган ха-рыкзаларын үздүгени-биле, өртөктөрүн хостуг салыканы, банк чөйүнүн азырылганы болгаш оңу ажылааны дөш хуунуң улгатканы, ундургулерин өскөн, акшаның үчөңүн куудуаны дөш чижектиг бүдүрүлгени экономикада хенерге келген бергелерин шунтуу ик-наар чүе болза, кайы хой. Оң-бир кыды ажыл-агыйга кижилерин харысагалды, хаммааржызынын куудуу-нан болган четкестерин, караганда ооң база ма-наа минаар ужурут бис. Оларын анаар болурусса, база-ла эвээш эвес. Черин багыт ажылап, сугарылган четкесте чорудуп, чөмичиди-ге айтырыны кирээңгөйиңи коошкан база айтыр анаар.

Республиканың ажал-агылары 1992 чылда 995 млн. рубльдин банк чөйүнүн ажылаан, оон 510 млн. рубльдин өңдөр хуусааны бо чылдын дөшөбүзгө чедир узаткан. Мал продукцияны күрүнө курлавырыңче сатканы дөш бюджеттен 500 млн. рубльдин өртөктерге иемелдени алган. Ындыг турбуже кохоз, совхозтар-нын, коллективтиг бүдүрүл-гелерин садып ап турары ма-териал-техниктиг херекселде-риниң өртөз 23 катан өзүп турда, көдээ ажал-агы про-дөктөрүн чыйладырынга, ажил өртөктерге берге байдалды тургузуу келген.

Удуртукчуга СӨС

Тыва Республиканың Көдээ ажал-агы министрствоу, оон чер-черде эргекчелери ажал-агыларын экономиказынын кончуг берге ирине байдалынын үеңиде, тозаргайлаарга, өртөк чымды майдан эгелер, кризисте үчө-риниң эи чогулчыл аргала-рын илеп, Тываның болгаш Россиянын Чазаактарының доктвалдарына — дүштүр кохоз, совхозтары болгаш агроуплетпурут бүдүрүл-гелерин эде организастаарын эгелээн турган. Эргезинде оңу кохоз, совхозтарын тарды-рып ол-дүр дөш хөң-биле эге-лер алганмыс кончуг багыт салдарыг болган. Чамдык ажалдакчы кижилер бени Чазаактын үндүргөн доктвалдарына даянмай, боттарынык анаа-ла дөш бөдөшкүн-дерин колдодар таварыл-лап, сурган турган таварыл-гачар база тургулап. Ажил-агылар уадурунуларын, тускай эртемчилерин тала-зындак база ындаг ижылыг байдалдар тургулаан. Мын-аңу ижылыг хөңгерге ал-зып, дидим эвес, эгелекти илепкей чок манашкын бай-далыга алзып, хой үе эр-тирген бис. Ол шаптыгарын ажим өртөк сорула-биле ре-форма угланышканын шап-кычылар дөш республика-нын Чазаа, Көдээ ажал-агый министрствоу, эргекчелер республика, район чергели өөредилге-семинарларын эр-тиргилээ, практиктиг дуза чедирерин өртөк чылдын ийги чартында көвүдөткөш турган.

Эскертинмес мергежилдиг кижиси МАЛЧЫННАРГА КҮЗЕЛИМ

ХАРЫЛЗАА «ЭМЧИЗИ»

Чуу-даа чүвөңи өртөк-хөвөңүн улгаткан бо эн-е берге, таарымча чок үдө ам-хууну, албанын-даа кандыг-бир айтырылганы бил-лип, шиптирлеп азырнык эн-не таарымчалыг чөпсө — телефон харылаады. Салгы-сеткидин төртүп, көзүңдү көрө чөпсө чүе үрбас боор. Ылангы көдээ чөпсө чурттал чоруп алып өртөк ол үдө херэжеңи телефон алган. Көдээ телевизор база көрүп турар бис харын. Ынчалда-лаа база орта көргүсөстөй бээр. Электри чок болурга, оон шуут көргүзөр эвес.

Чуу-баазын, чуу-бүрү солуннар үнүп турары шына харын. Ынчалда-лаа ол солундарын шунтууш ном-чуп турар эвес. Ол солун-нары чамдык алып өртөк ол улгаткан. Ынды-даа бол-за өг-биле буртуу кандыг-бир солуну чамдык алган болур. Мурунку чылдарда солундарын хун бүрү өкчөп турду. Ам негелде чүдө үш катан келие алган. Мэи чурттал оорам Ак-Туруг суурну ап көрөдө Биске солуннар негелде 3 катан кел-ди аларын. Чамдыкта пол-та чедирер машинаны бени чок дөш, солун, сет-күүлериң өкчө-лейиң-даа бээр-дыр. Ырак доктваларда ажылдап, чурттал турар мал-чынар солун, сеткүүлериң негелде-негелде-биле албайн турар болуур эвесле.

Мурунку чылдарда солундарын хун бүрү өкчөп турду. Ам негелде чүдө үш катан келие алган. Мэи чурттал оорам Ак-Туруг суурну ап көрөдө Биске солуннар негелде 3 катан кел-ди аларын. Чамдыкта пол-та чедирер машинаны бени чок дөш, солун, сет-күүлериң өкчө-лейиң-даа бээр-дыр. Ырак доктваларда ажылдап, чурттал турар мал-чынар солун, сеткүүлериң негелде-негелде-биле албайн турар болуур эвесле.

Мынчап көрөргө, чуртта республикада районда амыдыралды, даштыкыда бооп

Кыргыз ЛАМАЖАП. Кызыл хоорай.

Бай-Тайга райондук херэженер, не-чаш, өг-бүлө талазы-биле килдис эргелекчизи Татьяна КУЖУГЕТ:

«ӨГ-БҮЛӨ - 95» ПРОГРАММАНЫ ЭГЕЛЕДИВИС...

Кожууну херэженер чөөлөндүн чартканында бээр үш ай эрте берди. Ол үенин иштинде райондук херэженер активинин «Тегерик столу» хевирлиг ажылдыкты эгеледи.

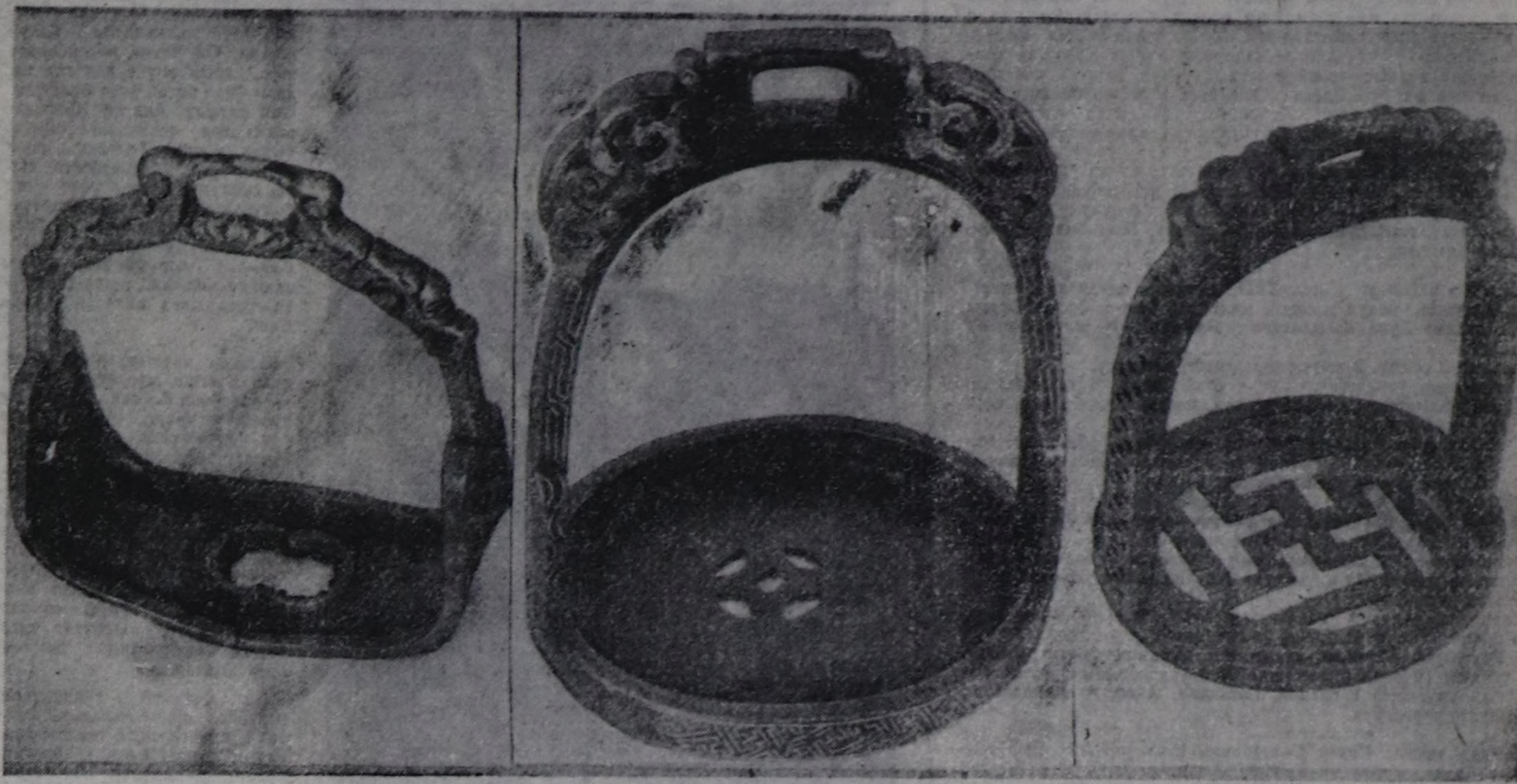
Партия райкому дүшкөн соонда, 5-6 ай иштинде ажил херэженер ортузунга суларай берген, сумуларда херэженер чөөлөндөргө үстүндө айтканын маан олурун турган. Ол-ла кыла агитаторларлар дарагалар суларай ишти агымче кирип, хариксырап эгеледи турду.

Шөг ша-биле турбас деп тыа уустуң үлөгөр чугаазын бээ болгай. Бистин Бай-Тайга район херэженеринин ирааында чогаалчык уран галаңтыгы, ус-шөөрлөр хей.

Кожуун чыгырзанын даразы Наксыл-оол Ооржак районун иштинде кандыктаа ажил-агынни чедирсини не-херэженер-биле ажилдарында деп негелдени салырга, бистер оон улуг детимчези үлөп көрүп, оон аагыч аарып чоруур сесткин хүлээп алган бис.

Бичиңгаш сумуларда совет директорлары херэженер чөөлөндөринин дарагаларын шалып төлөвирин херээр арттырды, херэженер оонче улуг сөгүш салышканын кылып турары республиканын районунин, оокхотарын улугдукчуларын бо буянын чорукту кылган студия алаанын совет директорларынан үлөгөр чөөл боор деп күзөдим.

Черле ычаш, республикада херэженер өө утустан хей болжаны-биле база өг-бүлени, ол бичиң хүрүенин дөң херэжен кижиле болжаны-биле херэженер чөөлөндөргө килдирген тургустунгай билер бис. Мэңи алаам: республиканын, районунин кандык-лаа уауртукчуз бир-ле дугаарында херэженер ажалынче сода 50 ху ки-чөөнгейн кирер болза, ычана тыа чагай чачылдар неперээр, ажи-төл арты-сиги, чурумун алаар.

Эзениң. Тыа арат кижинин көшкүн амдыралыкка, ажил-ажинге аът деринин бо кезинин бичиң эвес ужу-дузалыг бооп келгени чугаажок. Чогуна ычанаңа чоңуң чугаа азы киңер сестер хо-башкынарныга «эзениң» деп сөстү болганчок-ла ажылдагынын турарында ужу-ла бар болур ужурау. «Эзениң чокта ычаның», «эзениң тептер апаргаң», «эзениң дүңдүң берген», «дээш-ле бар болгай бис. Эзениң чогуң каажан тыптың келгени, оон хевирлер, каастагың кандың тургангай». Бо болгаш өске-да айтырларга допуу харымаарың бо чүү-биле бээрин ораладың көрөй.

Республиканың Алдан-Маа-дар аттың чурт-шынчыла му-зейини шыгааларында ты-ва дарганынын сөп тургаш кылып кааны, колдууна-ла эртен күс чылдын төңүзүндө болгаш бо чүс чылдын эзенинде кылдыгын деп то-дартканын 92 эзениңди шыгаатканын чылдар. Олар-ның чедир хүлдерин кыл-дыгын бооп турар, чээрби тос эң чараш, солун эзениң Улан-Удэ хоорайда «эртем-реставрация мастерская» ар-тын, баштайгы хевир-шын-а-рын катан экилдип, чартынын алгаш келгенер.

1) 8 деп сая хевирлиг, адаккы бут сугар талазы улуг болгаш үстүң эзениң баа быжылгаар талазы бичиң дээрбектер бооп турган.

2) үстүңдө эзениң быжыл-гаар дөрт-булдукту үтүгү болгаш адаккы бут сугар та-лазы чартык дээрбек хевир-лиг. Шаң-ла индыг эзениң-де ол үлө Европа талазы Чоон Азияга неперээр тур-ганын төгү материалдар херечилеп турар.

Тываның девискээринде хей-ле базмыктар, хорумнар таламыттан аът деринин кезектери: хүлөр сугулар, дээктер, эсер болгаш чулар-ла баштайгы үлө эзерлерин эзениңлер чок турганын хе-стерилеп турар. Чогуна-ла гүни-сармат эзенинде (бичиң эзениң баштайгы муң чымыл дөңүзүндө) Тываның девискээринге эзениңлерин бар апарганын төгү ма-зу-райындан көрүп болур. Ол үлө эзениң эзерин чүг-лө болаңгай талазында турган болгаш аът кырыңа үлө-рине ажылдагынын бир аян-тыкны бооп турган. Тыва-ларын чүгүлө солгай та-лазында айтканын чачы-мын ол үлөң хевээр ар-ганы ол болур ужурау. Эзениң бар-даа болза, оон амы үлө шыкшан ажылда-гынын турганын Минусинск ордулаагында кылдыгын археология казыныкынын үлө үлөңдө тымалдан ма-териалдар херечилеп турар. Оон тымагын кижилер дү-дүренинде алыгы кижиниң буттары, эзениң бар-даа бол-за, хостуг салдыгың бады келген кылдар көргүстөгүн бооп турар. Кыдатка, Моол-га, Алтайга кылдыгың а-зышкынар үлөңдө өлгө-к кижин сөгү сакла хомдулар-дан тымагын алыгы кижилер дүдүренинде оларын чокка калган эзерлерге яны-буру хевирлерге алыгы, сий-ле каары барк алган тур-ган. Мөңгүл, чес-биле ча-

«Бистин эзанын ийги муң чымыл эзенинде баштайгы эзениңлерден арай өскө хевирлиг — эзениң эзениң үстүң чартыгы болукте дээрбектин үтүгү эзениң неперээр турган. Кадик (ычаш, сөөк) солгай эзер-лер чогаатканын биле эзең-гилерин тыткып келгени сы-зыгы турган болбайн күчээр. Чогунада ычанаңа, баштай-гы үлө эзениңлерге арзылаң дүдүр-хевир сийлиң чүрү-рү Индияга, Тибетке непер-еңей бооп, чортуу Моолге, Тывага, Алтайга шалың келгени чугаажок. Арзылаң дөңдөгөй эң күчү-сугуң бо-гаш ол-ла үлө бүянын ара-гаш кылды сандар чоразы. Шаң минаар, тыа тоолу-гу чугааларын ычаш эзениң-де дүдүйн мичуп болур. Чижээлээр, «Дөңи-Шилги алыгы Тевене-Мөгө» болгаш өске-даа тыа тооларда ду-гайлан бичиң эзениңлер ду-гайында бо-ла мичуп болур. Моол болгаш тыа хүрестер-де «Арзылаң мөгө» деп хүл-дүлү атты шымак дээр мө-гөлөргө тымаң турар.

Эзениңлерде сийлиң чүраан, олуңган яны-буру хевир, демдектер бир-ле ужу-утка-лыг турган болбайн аан. Чижээлээр, үшүңгө хевир-лиг чурттугун хевирлиг дик-бир оон муңуң чоразы кижиге олча-ажыкты, атың

ИЕНИНГ ӨӨРҮШКҮЗҮ

Мен бодал чоруурума, не кижиниң өөрүшкүзү уру-дарында. Чүгө дие аванын азырап өстүргөн ажи-төлү-ле ки, ат-алдарлыг, кадык-агай чоруур болза, аңа оон артык чогаалдар, өөрүшкү айда боор. Бистин аванын Славия Сандиевна Норбу 5 харың-даа болза, бистерге, ажи-төлүң чогааларың, истин-биле өөрүп, муңгалар-истин-биле үлөжүп, бүгү-ле ки дөң чүдүлдерин бистерге өөрүп, чалбарың олуар.

Чоокта чаа эрткен «Даңгы-на-95»-түң тилектеңизге ке-дирген ооладарың, билек, билектээштиң автору — база-ла аванынын хейер огу Николай. Оон сийлиң кылган ус-шөөр кылгаларыңа авадур-кыстың үлүгү улуг дээрин билер чоруур бис. Бичиңгаш мина аванын Клавдия Санди-евна Норбуга база бугу Тыва-нын херэжен чоңуңа, авадур-ка Март 8 таварыштың кайдыр чедирин, аас-кеккити, кадыкында күзеп, черге ча-до мөгөйдүм.

Не кижин бурузунун өөрүш-күзү бистин-биле, ажи-төлү-биле кезээде кады чоруур-ла болуңам!

Михаил САМДАН. Кызыл район чыгырзанын спорт чөөлөндөргө даргазы.

Татьяна КУЖУГЕТ. Төлөң суур.

ТЫВА ЭЗЕНИГ ИЛЕР

Хей-пийнтин ажи-херөөн билдирин-биле башкарып, агитаторларга барып, кура-сулга эрттирип, школа база суурда херэженер чөөлө-биле сыйып харылаагы ол ажилдан келген. Курунезин болгаш боудун төрөө чоңу-га улуг ажил-үлөни буу-рушкы кижилерин бирээзи. Ол-маадыр не, шанды-ма-талдары эдерик. Саяна Кыр-гыссына Күдериң чоңу хүл-дүр болгаш адын адаваг, «Кыстар авазы» деп чугаала-жыр.

Ур чылдарда чыгыс черге үр-түңүңдүг ажилдан хей уру-дарыңны боюп, өстүрүп, кижидиң каан ол хүндүтүг авадур. Бичиңгаш-да хей уру-дарыңны өөредилгези, ки-жизидилгезинден аңгыла, бо-дунуң дузада ажил-агынни-ла мал-магыңа ажаар, кара-таар, черле анаа олуар чей чок каяң.

Оон өмүн ээзи, уру-дары-нын мина авазы Бады Сага-ачиевич «Мөгө» соодага баа хүндүткөдү. Бүгү пазыңыңа

ОЛ АТКА ТӨЛЕПТИГ

Күдөр киргангың чыгыс пазыңа дугайында бижиссе-ним. Ол киргангың баштайгы адыннан турттугун чыны-кысы казы. Оозун Саяна дөң-дап алган. Бичиң Саяна казы-биле чуртта турган, школа пазың чед бергеш, школага өөрөн берген. Ол өөрөн чоруп тургаш, ийң чугаар аванын алган. Адаш-кыларын чуртталгазын өки-лиң, өөңирег турган ба-кын элиң, чыгың, чырың, штың-чениң, таалаңчы болу берген.

Ол санады хүлөп алырың-дан ойтаалан. Чүгө дээрге кеэдэ Совет секретары ажи-улуг харысалгалыг, чоп-биле ажилдаар, берге шыкшан са-дангыңдар. Ол шын. Кеэдэ Советтин ажалы чүгүлө секре-тардан хамааржыр. Хей яныз документтер доладуар, депу-таттар-биле ажил, доктаал шиптир бижир, хамааталга, херек эмгекчи, хей сениң хой-пийнтин организациларың ажилды дөң чей-кызы чок ажи-д болгай. Херек эмгекчи дээр-ле кеэдэ Советтин ажалын күрүңчү болур.

Сургаланың бажыңыга ба-рып, аяк шайы артап ор-ган, оон-биле чугаалажып ажил-ажыңны, амьдарат-чуртталгазың ажи-төлүңнү өлүгү эзениң дугайында со-нуурган чугаалаштын. Ол бөдүүн, чыгың, чугаажың, хөң-дүгү кижин. Уру-дары оң. Ол өг-бүлениң бир оңайгы чүдү-лү-хөй кыстар аразында

Бады Сагаачиевичин дуза-лакчымы болур бичиң Буя-нын өзүң ораы. Ол огуу то-кыстың хеймери — чыгыс оол. Уру-дары Марина, Мороза — башкылар, Мара, Милана, Маргарита олар — чурттуң аңгы-аңгы өөредилге чер-леринде студенттер, Белек, Буяна, Байлак, Буян — Мө-рин школарының өөреникчи-лери, бир кызы Мария Кызылда ажилдан турар.

Ур чылдарда чыгыс черге үр-түңүңдүг ажилдан хей уру-дарыңны боюп, өстүрүп, кижидиң каан ол хүндүтүг авадур. Бичиңгаш-да хей уру-дарыңны өөредилгези, ки-жизидилгезинден аңгыла, бо-дунуң дузада ажил-агынни-ла мал-магыңа ажаар, кара-таар, черле анаа олуар чей чок каяң.

Оон өмүн ээзи, уру-дары-нын мина авазы Бады Сага-ачиевич «Мөгө» соодага баа хүндүткөдү. Бүгү пазыңыңа

